

## Šimon Petr

Převod materiálu  
Daniel Matějka jr.  
Pořadí v lekci  
32

Kdo se dnes přidává k zástupu: **Šimon Petr**

Téma: **Co znamená vyznávat, že Ježíš je Mesiáš**

### MOTIVAČNÍ UVEDENÍ

#### **a) Pro všechny vřkové skupiny; příběhu spíše znalé**

Co víte o Petrovi? Co byste o něm sdělili někomu, kdo ho nezná? (Jeden z prvních učedníků; rybář; patří do trojice Ježíšových nejbližších učedníků; dříve se mohl vybavit příběhem, jak Petr krácel k Ježíšovi po vodě; sliboval věrnost, chtěl být s Ježíšem, ale zradil; jeden z prvních svědků vzkříšení; od vzkříšeného Ježíše dostal zvláštní pověření pečovat o církve; káže o letnicích; autorita v první církvi.)

#### **b) Pro starší školní věk; pro znalé**

Znáte Petra? Co byste řekli o jeho charakterových vlastnostech? (Vymyšlení se může odvíjet od vzpomínání na jednotlivé příběhy: horlivý – nadšený; nestálý; jde do všeho po hlavě, někdy ovšem bez rozmyslu.) Víte, co je vyznání, vyznání víry? (Věřím v Boha...) Co myslíte, že je obsahem nejstarších křesťanských vyznání? (Ježíš je Mesiáš; byl ukřižován a vzkříšen – Mk 16,6-8; 1K 15,3-4.) Petr vyznával. Musel se ale učít, jak vyznávat.

#### **c) Pro spíše starší; spíše neznalé**

Co si dnes lidé, kteří jsou mimo církve, myslí o Ježíšovi? Znájí ho? Ježíš se tehdy také ptal, co si o něm lidé myslí. Kým je Ježíš pro křesťany? Ježíš se tehdy ptal i učedníků, za koho ho považují. Víte, co je vyznání?

### POZNÁMKY K TEXTU A JEHO KATECHETICKÉMU VYUŽITÍ

- Cesarea Filipova – u tohoto města, daleko na sever od Jeruzaléma, začíná Ježíšova cesta vstoupit pašijím. Ježíš na této cestě bojuje o to, aby bylo jemu a jeho poslání správně rozuměno. S Ježíšovým posláním kontrastuje jméno města, odkazující k světským vládcům.
- Za otázkou „Za koho mě lidé pokládají“ může být snaha zjistit, jak Ježíšovo dílo vypadá zvenku. Odpovědi, které učedníci prostědkují, jsou kladné, svědčí o nadějích, které mnozí spojovali s Ježíšem. Je považován za jednoho z proroků. Zvláštní očekávání návratu na konci věků se v tehdejší židovství vázalo k Jeremiášovi a Eliášovi, který podle 2 Kr 2 nezemřel, ale byl vzat do nebe. První vzpomínka spojila Ježíše i s Janem Křtitelem. Obecně však odpoví, že, kteří Ježíše vidí „z dálky“, vypovídá: je důležitý, má moc od Boha, ale je jedním z mnoha, připadn' je někým, kdo už tu byl.
- Otázka, za koho Ježíše pokládají učedníci, ukazuje kontrast mezi pohledem těch, kteří jsou vně, a těch, kteří jsou Ježíšovi blízko. Otázka je kladena všem učedníkům dohromady, ale odpovídá Petr: „Ty jsi Mesiáš.“ Mesiáš znamená totéž co Kristus Pomazaný. Podle Petra je Ježíš tím jediným a jedinečným,

který má přijít. V tom má Petr pravdu. Jinou otázkou je, jak si Petr tohoto jediného a jedinečného představoval. Titul „Pomazaný“ bylo především označení izraelského krále (i když pomazání se netýkalo nutně jen krále?). V prorocké zvěsti se stalo označení „Pomazaný“ titulem očekávaného ideálního krále z Davidova rodu – osvoboditele, který přemůže pohany, vykoná nad nimi pomstu (Abk 3), obnoví izraelské království (Mi 5) a nastolí pokoj. Když Petr vyslovil tento titul, měl patřit na mysli některý z tehdejších modelů, ve kterých je Mesiáš chápán jako bojovný osvoboditel.

- Narozdíl od Matoušova evangelia, kde je Petr pochválen za své vyznání, podle Marka Ježíš pouze poukazuje, aby Petrova odpověď zůstala utajena. (Podle Matouše Petr rozpoznává Ježíše nejen jako Mesiáše, ale také jako Syna Boha živého, což obsahu vyznání dává novou rovinu.) Podobný příkaz k mluvení nacházíme i v příběhu, kde Ježíše jako „svatého Božího“ poznává nečistý duch (Mk 1,25). Ježíš napomíná k mluvení, protože pokud se svědčí o něm jako o Mesiáši oddělí od pravé podstaty jeho díla, od utrpení, smrti a vzkříšení, takže být pochopeno nesprávně a vyústit v nebezpečné důsledky.
- Ježíš musí dát Petrovu vyznání pravý obsah. Zároveň proto učeňů učit. Neužívá dále problematičtějšího titulu Mesiáš, ale označení Syn člověka. Tím naznačuje, že není politickým mesiášem, ale rozhodující postavou „posledních dnů“ (Da 7). Slovo o tom, že Syn člověka musí mnoho trpět, není výrazem ateismu, ale poslušnosti. Ježíš zřejmě měl nějakou představu o jedinečnosti svého poslání a mohl dobře tušit, že se nevyhne konfliktu s mocnými v Jeruzalémě. Pokud chtěl podstoupit tento konflikt, aniž by se násilím vzepěl Boží vůli, mohl očekávat utrpení. Zpráva o utrpení, smrti a vzkříšení je určena povelikonoční zvěstí, přesto v ní může být obsažen tento autentický prvek. Ježíš nechtěl své mesiášské poslání naplnit silou, ale láskou a vlídností, jejichž očekávatelným důsledkem bylo jeho vlastní utrpení a smrt.
- Po utrpení a smrti přijde vzkříšení. Tato výpověď je však srozumitelná teprve čtenáři evangelia, který oddílů rozumí z pohledu velikonoce.
- Petr měl zřejmě vlastní představu, jaký má Mesiáš být. Jeho představa se neshodovala s tím, co Ježíš odpověděl. Bere si proto Ježíše stranou. V tu chvíli jako by nechtěl být jen jedním z učedníků, chce být víc než jejich mluvčí. Chce být Ježíšovým nejbližším, bližší než všichni ostatní, ale chce také určovat Ježíšovu cestu podle svých představ. Ježíšova cesta na smrt mu připadá jako šílenství, kárá proto Ježíše. Toto kárání je vyjádřeno stejným slovesem, jako když Ježíš napomíná zlé duchy. Považuje snad Petr Ježíšovo odhodlání trpět za posedlost? Utrpení a smrt se nesnesou s Petrovou představou o Mesiáši.
- Ježíš však odmítá přijmout Petra jako privilegovaného rádce a стратега své cesty. Napomene ho (opět stejné sloveso) před učedníky, mezi které Petr patří. Přesobí velmi tvrdě, že Petra nazývá satanem. To však nevyjadřuje Petrovu naprostou zvrácenost nebo zlou povahu, myslí se spíše na jeho okamžitou roli pokušitele. Petr Ježíšovi nabízí podobnou cestu, jakou nabízel Ábel při tímto pokušení na poušti (Mt 4). Nabízel mu politickou moc, pokud se Ábel pokloní. Ježíš Ábelovi oponoval připomínkou prvního přikázání: podlehnout pokušení politické moci je proti vůli jediného Boha.
- Satan zde není méně jako Boží oponent nadlidské povahy. Proti smýšlení, které je z Boha, stojí smýšlení, které je z člověka. V tomto případě je satanem – pokušelem člověk Petr. Petr však nemá Ježíše nadobro opustit, nemá být zavržen. Má se vrátit na místo, které je mu určeno. Králští překládají přesněji: „Jdi za mnou, satane.“ Když odmyslíme přísné oslovení, shoduje se tento Ježíšův příkaz s výzvou k následování, kterou povolává učedníky (Mk 1,17). Petr se má z pokušitele stát Ježíšovým následovníkem.
- Mesiášem bývá nazýván ten, který vyřeší všechny naše problémy. Rozmluva o takovém mesiáši může dobře ukázat, jaké problémy považujeme za nejzávažnější a jak si představujeme jejich řešení. Může být zajímavým svědectvím o nás samotných. Petr měl své představy o Mesiáši, ale když v Ježíšovi Mesiáše rozpoznal, vydal se na cestu za ním a pochopil, co je z Božího pohledu pro lidský život nejdůležitější a jak se na tom podílet.

## 1. FORMULACE TÉMATU

Petr rozpoznává v Ježíši toho jediného, který má přijít, aby svět zachránil. Aťkoli měl své vlastní, lidské představy, jak by takový spasitel měl vypadat, aťkoli by nejraději sám naplánoval Ježíšovu budoucnost, nechává se od něho napomenout a vydává se na cestu následování.

## 2. ÚSKALÍ TEXTU, TÉMATU A LINIE PŘÍBHU

- Příběh dobře odráží Petrovu osobnost, je snad jakousi zkratkou Petrova příběhu víry. Přesto Petrův příběh není hlavním tématem textu. Tím je vyznání, že Ježíš je Mesiáš, a Kdo se dnes přidává k zástupu:
- Téma: Co znamená vyznávat, že Ježíš je Mesiáš  
zápas o pravý obsah tohoto vyznání. Petr vyslovil cosi velmi závažného a pravdivého, na druhou stranu se velmi mýlil a stal se pokušitelem. Petr je výrazný svým nadšeným osobním vztahem k Ježíši. Jeho víru však čeká zrání, než se stane důležitým svědkem vzkříšeného. Tuto proměnu Petrovy víry, která je už v našem textu naznačena ve výzvě k následování, musíme do vyprávění zahrnout, abychom z Petra neudělali svědka záporného.
- V představách dnešního člověka těžko budeme hledat něco, co by odpovídalo tehdejšímu očekávání Mesiáše. Obraz Mesiáše jako ideálního krále není aktuální. Na druhou stranu obsah titulu Mesiáš nemá být určen našimi představami, nenalezneme ho rozbořením toho, co si pod tímto slovem my představujeme, ale má být určen Ježíšovou osobou. Může být nesrozumitelné, protože Ježíšovo poslání vrcholí právě v utrpení a vzkříšení. Jeho poslání však lze ukázat na celém jeho životě, který je naplněn trpělivou službou druhým. Není to cesta moci, ale cesta ponížení, ke které se Bůh ve vzkříšení přiznal.

## OSNOVA VYPRÁVĚNÍ

I. Ježíšovo dosavadní působení – kázání, uzdravování, pomoc, společenství. (Tento bod je možné vynechat – záleží na zvoleném motivačním uvedení.)

II. Ježíš se ptá: Jak ho vnímají lidé? Odpověď: Ježíš je jedním z mnoha.

III. Petr vyznává: Ty jsi Mesiáš. Co tím však myslí? (Co bychom očekali od spasitele my? Jak si představujeme hrdinu?)

IV. Ježíš vyučuje o svém poslání.

V. Petr se přibližuje k Ježíšovi.

VI. Petr se stává následovníkem – sice i nadále klopýtajícím, přesto důležitým.

U menších dětí je snad lépe se vyhnout termínům mesiáš, satan apod. Cílem není vysvětlit tato slova, ale mluvit o Ježíšově díle a o Petrových lidských představách, které čeká proměna.

Centrem příběhu je rozhovor o Ježíšově poslání. Nejjednodušší osa vyprávění pro malé děti může být:

I. Ježíš vykládá o svém poslání sloužit.

II. Petr protestuje, chce mít z Ježíše silného hrdinu.

III. Ježíš Petra napomíná: jen cesta lásky a služby přináší opravdové řešení.

IV. Petr se stává následovníkem.

## 1. A) K PRÁCI S PRACOVNÍM

### LISTEM

Co už o Petrovi vím

Lze využít v úvodu (viz bod I Motivační uvedení).

Co nám Petr zpívá na naší cestu víry

Můžete se pokusit do písničky zástup stále přichází a zas jde dál vymyslet o Petrovi další sloku.

Kde se Petrova písnička ozývá v bibli

Tam, kde lidé opouštjí své lidské p?edstavy o Bohu a spáse a nechají se oslovit Ježíšem. (Apoštol Pavel p?ed Damaškem.)

Moje okénko

Jaký obrázek se bude hodit: M?žete najít obrázky t?ch, kte?í

## 2. VYPRÁV?NÍ

ze za mesiáše považují, kte?í si užívají politickou moc nebo bohatství, a na druhé stran? k?íž nebo obrázky t?ch, kte?í slouží.

Co m? v p?íb?hu oslovilo Za co bych cht?l prosit

Vhodná je p?ímluva za ty, kte?í stojí v ?ele (církve): aby nešli po vlastní cest?, neprosazovali vlastní názory, ale nechali se

vést Ježíšem a jeho ob?tavou láskou.

## 3. B) K PRÁCI S POSTAVI?KAMI

Hodí se vybrat postavi?ku, která je nakreslena z bo?ního pohledu. Tu vyst?ihneme a vymalujeme z obou stran: z jedné strany

se Petr zlobí (m?že mít u sebe me?), z druhé strany papíru se usmívá (m?že být vid?t jeho srdce – nebo mohou d?ti samy vymyslet, jak znázornit službu). Tuto postavi?ku pak m?žete p?íkládat k postav? Ježíše: bu? proti n?mu – zlobící se Petr, nebo za n?ho – následovník Petr.

## 4. C) TIP NA AKCI

Divadélko nabídnuté pro práci s postavi?kami m?žete zkusit sehrát jako pantomimu: Petr, který nabízí cestu moci a násilí, se nakonec p?ipojuje jako sloužící následovník. Kdo by se zhostil role Ježíše, nemusí d?lat více než ukázat rukou Petrovo místo: za Ježíšem, mezi u?edníky.

## 5. ) PODN?TY K ROZHOVORU

- Používá se v dnešní dob? slovo mesiáš, aniž by se vztahovalo na Ježíše? Co se tím myslí?
- Co trápí lidi na sv?t? Dokáže to n?kdo zm?nit? Jaký by musel být?
- Je možné dosáhnout míru na sv?t? moci a násilím? Jaký je Boží zp?sob, kterým chce náš sv?t prom?nit?

## 1. LITURGICKÝ RÁMEC

Vstupní verš: ž 119, 123-125:

Zrak mi slábně, vyhlížím tvou spásu, výrok tvé spravedlnosti. Nalož se svým služebníkem podle svého milosrdenství,

vyu?uj m? v tom, co na?izuješ. Jsem tv?j služebník, u?i? m? rozumným, abych poznal tvá sv?dectví.

P?ípadn? pouze verš 125:

Jsem tv?j služebník, u?i? m? rozumným, abych poznal tvá sv?dectví.

I. JEŽÍŠOVO DOSAVADNÍ P?SOBENÍ – KÁZÁNÍ, UZDRAVOVÁNÍ, POMOC, SPOLE?ENSTVÍ  
Ježíš už n?jakou dobu chodil se svými u?edníky po kraji. Tedy nechodili jen tak na výlety, podívat se na stromy, kopce a dýchat ?erstvý vzduch, ale p?edevším chodili za lidmi. Navšt?vovali úpln? oby?ejné

lidi, Ježíš zv?stoval radostnou zprávu o p?icházejícím Božím království, uzdravoval nemocné, t?šil smutné

a v?bec pomáhal. A d?lal to s takovou ob?tavostí a silou, že si o n?m lidé vypráv?li. Bylo jen málo t?ch,

ke kterým se nedoneslo jeho jméno a vypráv?ní o tom, co d?lá.

II. JEŽÍŠ SE PTÁ: JAK HO VNÍMAJÍ LIDÉ? ODPOV??: JEŽÍŠ JE JEDNÍM Z MNOHA

Na jedné z takových cest, bylo to zrovna docela daleko na sever od Jeruzaléma, se Ježíš zeptal u?edník?: „Co si o m? lidé vlastn? vypráv?jí? Za koho m? považují?“ U?edníci ob?as n?co mohli zaslechnout a te? m?žou Ježíšovi odpov?d?t: „Myslí si o tob?, že jsi n?jaký prorok. Nebo že jsi Eliáš, který znovu p?išel. Nebo Jeremiáš. Nebo Jan K?itel.“ Taková slova mohla Ježíše povzbudit. Jsou plná d?v?ry a douání v tíživé situaci.

Izrael na tom totiž není zrovna nejlépe. V zemi jsou cizí vojáci, kte?í neuctívají Hospodina. A vlastní národ? Sotva m?žeme ?íci, že by Bohu sloužili n?jak v?rn?. Když ale p?išel Ježíš, m?že to být další znamení,

že na nás B?h nezapomn?l a že se Izraele zastane. Kdo Ježíše potkal, by? t?eba krátce, mohl poznat, že p?sobí silou, která je od Boha. Jeho slova i ?iny jsou požehnané. Je dob?e, že tu n?kdo takový je!

### III. PETR VYZNÁVÁ: TY JSI MESIÁŠ! CO TÍM VŠAK MYSLÍ?

Dob?e, to je p?kné, že si lidé tohle o Ježíšovi myslí. Ježíše te? ale zajímá, za koho ho mají jeho vlastníu?edníci. Ti jsou mu nejbliž?e. Už ho docela znají. V?dí, jaký je jeho úkol? Už se nad tím n?kdy po?ádn? zamysleli? Petr se bez váhání vyk?íkl: „Ty jsi Mesiáš!“ Co to znamená? Ježíš není jenom znamením, že na nás B?h nezapomn?l. Není jenom další prorok, který vy?ídí zprávu od Hospodina. Ježíš je tím jediným, kdo opravdu pom?že. Je tím jediným, kdo všechno naše trápení prom?ní v radost. On kone?n? rozhodnev náš prosp?ch. Když je tu Ježíš, už nemusíme ?ekat nikoho dalšího. Do?kali jsme se toho, jehož p?íchod slibovali proroci!

Co na to Ježíš? „Tohle nikomu ne?íkejte!“ To je zvláštní, že se Ježíš k Petrovu vyznání staví tak chladn?.Není snad Mesiášem? Ne?ekl to snad Petr správn?? Ano, Petr to vyznal správn?. Ježíš je ten jediný, kdonám opravdu pom?že. Ale Petr má svou vlastní, p?íliš lidskou p?edstavu o tom, jak to má Ježíš ud?lat. P?edstavuje si to asi podobn?, jak si to tehdy p?álo hodn? lidí: totiž že Mesiáš sjednotí všechny, kte?í v???ív Hospodina, že z nich ud?lá obrovskou armádu, dob?e nabroušeným me?em p?em?že a vyžene cizí vo-jáky a ujme se kralování. Takhle si to mnozí malovali, že Mesiáš kone?n? zato?í se všemi nep?áteli.

### IV. JEŽÍŠ VYU?UJE O SVÉM POSLÁNÍ

Zpráva o tom, že Ježíš je Mesiáš, musí z?stat utajena práv? proto, že si to v?tšina lidí p?edstavuje stejn? jako Petr. Ale to není Ježíšova cesta. Ježíš to te? musí u?edník?m vysv?tlit: Ano, on p?išel proto,aby všechny zachránil. Nechce k tomu ovšem použít armádu, ani me? nebo kopí. Chce pomáhat a sloužit.Ježíš p?jde do Jeruzaléma ne proto, aby se násilím ujal vlády. P?jde tam proto, aby ukázal, jak moc násma B?h rád. Vládc? v Jeruzalém? budou Ježíšovi usilovat o život. On ale neute?e, ani proti nim neza?ne bojovat. On podstoupí utrpení, které pro n?ho chystají. Oni ho dokonce nechají zabít. Ale B?h se Ježíše zastane a vzbudí ho k novému životu, který prom?ní náš sv?t.

### V. PETR SE P?E S JEŽÍŠEM

Takhle si to tedy Petr nep?edstavoval. On chce mít z Ježíše hrdinu, který to všem král?m a vládc?m nat?e a dosedne na jejich místo. Petr má pocit, že se Ježíš pomátl, když mluví o utrpení a smrti. Proto siho bere stranou a ?íká mu: „Ježíši, takhle to p?ece nejde! Te? to všem musíme ukázat, te? se musíme vydat do Jeruzaléma a ud?lat tam z tebe krále! Lidé za tebou p?jdou. Sta?í abys dal p?íkaz a máš tu p?ipravenou armádu.“

### VI. PETR SE STÁVÁ NÁSLEDOVNÍKEM – SICE I NADÁLE KLOPÝTAJÍCÍM, P?ESTO D?LEŽITÝM

Ježíš se však nenechá zlákat pokušením, které mu Petr p?edkládá. Boží zám?r je jiný, než si tento u?edník p?edstavuje. Petr vše vidí pouze lidskýma o?ima. Proto mu Ježíš p?ikazuje: „Jdi za mnou, poku- šiteli!“ Pokud má Petr být sv?dkem skute?né záchrany sv?ta, nesmí chtít sám ?ídit Ježíšovu cestu. Má seza?adit mezi

u?edníky a následovat Ježíše na cest?, kterou naplánovala Boží láska. Jít po té cest? n?kdybolí. Petr na ní t?eba ještě n?kolikrát klopýtne, zalekne se nebo zaváhá. P?esto se stane d?ležitým Ježíšovým sv?dkem, kterého B?h použije, aby šířil radostnou zv?st do sv?ta.

## 2. MODLITBA

Pane Ježíši Kriste, d?kujeme za ob?tavou lásku, se kterou jsi mezi námi žil, pomáhal a sloužil. D?ku-jeme že nenávist lidí nedokázala tvou lásku zastavit. D?kujeme, že jsi i nyní s námi. Pomož nám rozum?ttvému plánu s tímto sv?tem a následovat t?. Amen

P?iložený soubor

[simonpetr.pdf](#) (246.81 KB)

Odkaz na pracovní list

[Zástup stále p?ichází - pracovní list](#)

[21 Petrovo vyznání](#)

[36 Petrovo zap?ení](#)

[16 Petrovo vyznání](#)

[Petr zap?e - ?tení s porozum?ním](#)

[13 Petr naveden ke k?tu pohana](#)

[14 Petr velikono?n? vysvobozen](#)

[08 Petr a Kornelius](#)

Cílová skupina

[Univerzální](#)

Katechetické cykly

[Zástup stále p?ichází...](#)

Biblický odkaz (kat)

[Marek 8,27–33](#)